

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2018-03-23
Meddelad i Linköping

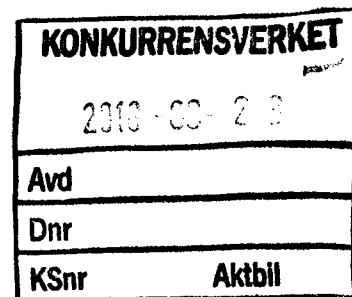
Mål nr
1065-18

SÖKANDE

FSD Göteborg AB, 556720-6668
Elof Lindälvs Gata 1
414 58 Göteborg

MOTPART

HIGAB AB, 556104-8587
Box 5104
402 23 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 320717

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

Telefax
013-25 11 40

E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

HIGAB AB (nedan Higab) genomför en förnyad konkurrensutsättning benämnd ”Sjöfartsmuseet Akvariet, om- och tillbyggnad” (dnr 0292/17). Avropet sker utifrån Göteborgs Stads Upphandlings AB:s ramavtal ”Tekniska konsulttjänster Brand” (dnr 438/16). Den 8 februari 2018 tilldelades Prevecon Brand & Riskkonsult AB (nedan Prevecon) kontrakt. Övriga leverantörer som lämnade anbud vid den förnyade konkurrensutsättningen var FSD Göteborg AB (nedan Fsd) och Bengt Dahlgren Brand & Risk AB (nedan Brand & Risk).

Fsd ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att ny anbudsutvärdering ska genomföras varvid anbuderna från Prevecon respektive Brand & Risk ska förkastas eftersom anbuderna inte uppfyller samtliga krav i anbudsformulär och allmänna förutsättningar för den förnyade konkurrensutsättningen.

Higab bestrider bifall till ansökan.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS HAR ANFÖRT

Fsd

Brand & Risks anbud

Higab har brutit mot likabehandlingsprincipen enligt 1 kap. 9 § LOU genom att utvärdera anbudet från Brand & Risk. Det inlämnade CV:t påvisar att offererad handläggande konsult inte innehar minst fem års yrkeserfarenhet av brandskyddsprojektering. Anbudet borde därför rätteligen ha diskvalificerats.

Prevecons anbud

Higab har brutit mot likabehandlingsprincipen enligt 1 kap. 9 § LOU genom att anta Prevecons anbud. Eftersom anbudet inte var signerat av bolagets ombud borde det rätteligen ha diskvalificerats.

I aktuellt fall har Higab använt sig av ett anbudsformulär där det finns tomma rader som anbudsgivare ska fylla i. Bland annat finns en rad i anbudsformuläret för "Företag/underskrift" där anbudsgivaren på ett tydligt sätt ombeds signera anbudet med en underskrift. I anbudsformuläret finns även formuleringar som "härmed intygas på heder samvete" och "detta anbud förklarar vid från vår sida bindande". Båda dessa formuleringar tyder på att signeringen av anbudsformuläret är högst väsentligt. Higab har uppenbarligen efterfrågat ett signerat anbudsformulär eftersom det finns en rad för underskrift.

I punkten AUB.31 i de administrativa föreskrifterna finns inga uppgifter avseende vilka uppgifter i anbudsformuläret som en anbudsgivare kan utelämna och ändå bli godkänd. I och med detta, och utifrån de grundläggande principerna i LOU, borde det vara givet att samtliga uppgifter i anbudsformuläret måste vara ifyllda för att en anbudsgivare inte ska bli diskvalificerad. Att Higab till Prevecon har påpekat att anbudet inte undertecknats och därför begärt komplettering påvisar att underskrift av anbudet var högst väsentligt för upphandlingen.

Prevecon har även som enda anbudsgivare tydligen getts möjlighet att komplettera sitt anbud med signerat anbudsformulär efter att tilldelningsbeslutet fattats. Av förarbetena till LOU framgår att helt nya sakuppgifter inte kan tillföras ett anbud genom komplettering eller ett förtydligande. En signatur på ett anbudsformulär borde utgöra en sådan sakuppgift. Eftersom Prevecons komplettering inkommit efter att tilldelningsbeslut fattats samt att

övriga anbudsgivare inte informerats om denna kompletteringsmöjlighet har Higab brutit mot principerna om likabehandling och öppenhet. Kompletteringen bör inte tillmätas något bevisvärde för uppfyllande av krav i upphandlingen.

För det fall Higab hade gjort en korrekt utvärdering av anbudet, så hade Fsd tilldelats kontraktet.

Higab

Brand & Risks anbud

Bolaget medger att Brand & Risks anbud rätteligen borde ha diskvalificerats eftersom anbudet inte uppfyller det ställda kravet avseende handläggande konsults yrkeserfarenhet.

Prevecons anbud

Anbudet från Prevecon har rätteligen kvalificerats för utvärdering. Av punkten AUB.52 i de administrativa föreskrifterna framgår att det anbud som uppfyller samtliga obligatoriska krav och som har lägst pris kommer att antas. I de kompletterande administrativa föreskrifterna föreskrivs inte något formellt obligatoriskt krav avseende underskrift. Det finns däremot en rätt att enligt punkten AUB.31 förkasta ett anbud utan underskrift. Eftersom det uppmärksammades att anbudet från Prevecon inte var undertecknat påpekades detta och härafter mottogs en komplettering.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Rättslig reglering**

LOU upphörde att gälla den 1 januari 2017. Enligt p. 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till den nya lagen (2016:1145) om offentlig upphandling gäller dock den äldre LOU för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Av förarbetena framgår vidare att 2007 års bestämmelser ska tillämpas på förnyade konkurrensutsättningar enligt sådana ramavtal där förfarande för att ingå ramavtalet har påbörjats före ikraftträdandet av 2016 års lag (se prop. 2015/16:195 s. 918 f.). Eftersom den förnyade konkurrensutsättningen har skett utifrån Göteborgs Stads Upphandlings AB:s ramavtal ”Tekniska konsulttjänster Brand” (dnr 438/16) är den äldre LOU tillämplig i målet.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma lida skada ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Prevecons anbud

De obligatoriska krav som anges i förfrågningsunderlaget ska normalt vara till fullo uppfyllda i anbudet för att den upphandlande myndigheten ska kunna uppta ett anbud till slutlig anbudsutvärdering och tilldela anbudsgivaren kontrakt i upphandlingen (jfr t.ex. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2016 ref. 37).

Fsd gör bl.a. gällande att Prevecons anbud rätteligen borde ha förkastats eftersom det inte uppfyller kravet avseende underskrift. Higab har invänt att det inte har ställts något obligatoriskt krav på anbudet ska vara undertecknat.

I punkten AUB.31, *anbuds form och innehåll*, i de administrativa föreskrifterna anges att anbud ska lämnas på bilagt anbudsformulär. För det fall anbudsformuläret inte till alla delar är ifyllt eller om begärda uppgifter saknas, kan anbudet komma att förkastas.

Det kan konstateras att det i anbudsformuläret återfinns en plats för ”företag/underskrift” respektive ”namnförtydligande”. Förvaltningsrätten anser emellertid att det i förfrågningsunderlaget inte har ställts något tydligt formellt obligatoriskt krav avseende att anbudet ska vara egenhändigt undertecknat. Inte heller kan det i förfrågningsunderlaget anses ha ställts något obligatoriskt krav på att anbudsgivarna genom egenhändigt undertecknande av anbudet ska bekräfta att företaget har F-skatt, gällande konsultansvarsförsäkring, att hinder enligt 10 kap. 1 och 2 §§ inte föreligger och förklara att anbudet är bindande under tre månader efter anbudstidens utgång. Med beaktande härav finner förvaltningsrätten att Higab inte har förfarit i strid mot de grundläggande principerna i LOU genom att anta Prevecons anbud i avsaknad av undertecknande.

Såvitt framgår av handlingarna i målet har Prevecon uppmanats att komplettera sitt anbud med underskrift. Frågan blir därmed om Higab har förfarit i strid mot LOU genom att, efter anbudstidens utgång, tillåta Prevecons komplettera sitt anbud med underskrift.

En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller en anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Upphandlande myndighet får vidare begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Förtydligande och kompletteringar bör tillämpas restriktivt och kommunikationen mellan myndigheten och anbudsgivaren bör dokumenteras (se prop. 2006/07:128 s. 377).

Eftersom det i förfrågningsunderlaget inte har ställts något obligatoriskt krav avseende att anbudet ska vara egenhändigt undertecknat har den aktuella kompletteringen inte inneburit att något obligatoriska krav sedermera uppfyllts. Förvaltningsrätten anser även att kompletteringen inte ersatt eller tillfört några nya sakuppgifter i anbudet som ändrat anbudets innehåll eller giltighet. Den aktuella kompletteringen har därmed inte inneburit särbehandling eller konkurrensbegränsning och har därför utgjort en tillåten komplettering enligt LOU.

Om den upphandlande myndigheten begär förtydligande eller komplettering bör de anbudsgivare som befinner sig i samma situation behandlas på ett likartat sätt. Ur LOU kan det emellertid inte utläsas att det finns någon skyldighet för upphandlande myndighet att redogöra för om förtydligande eller komplettering har skett, om en anbudsgivare inte uttryckligen begärt upplysning härom. Förvaltningsrätten finner dessutom att Fsd inte heller har konkretiserat på vilket sätt bolaget lidit eller komma lida skada till följd av

den omständigheten att Higab inte informerat om att Prevecon getts möjlighet att komplettera sitt anbud med underskrift.

Mot bakgrund av det ovan anförda har det saknats anledning att förkasta Prevecons anbud från anbudsutvärdering på de av Fsd's anförda skälen.

Brand & Risks anbud

Ingripande enligt LOU förutsätter att upphandlande myndighet har brutit mot LOU och att detta medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada. Eftersom Fsd placerats på tredje plats och endast en leverantör ska anlitas kan skada uppkomma om såväl Prevecon som Brand & Risk borde ha uteslutits.

Eftersom förvaltningsrätten inte funnit att Prevecons anbud borde ha förkastats saknas anledning att pröva Fsd's invändningar mot Brand & Risks anbud.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner att det inte har kommit fram grund för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU utifrån vad Fsd har anført. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Kristina H Samuelsson

Rådman

Föredragande har varit Robert Larsson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.